

Un elefant clàssic, un robot contemporani i un interrogant pacifista

Andreu Sotorra

L'elefantó. Text original de Rudyard Kipling. Versió de Ramon Díaz Villalonga. Il·lustracions de Judit Morales i Adrià Gòdia. Col·lecció Nandibú. Pagès Editors. Lleida, 2017. A partir de 5 anys.

Temps era temps, hi havia una espècie d'elefants que no tenien trompa. I un elefant sense trompa, no és ben bé un elefant.

Amb aquest conte, Rudyard Kipling (Bombai, 1865 - Londres, 1936) es va adreçar als primers lectors amb l'ham de fer-los imaginar que els parlava un petit elefant que gràcies a la seva tafaneria i ganes d'aprendre, va aconseguir que la seva espècie acabés entrompada fins a l'actualitat i tal com l'hem coneguda.

Rudyard Kipling va publicar el conte «The Elephant's Child» el 1900, el mes d'abril, en una secció literària del «Ladies Home Journal», i dos anys després el va incloure en la publicació del recull «Just So Stories». La versió original va comptar amb il·lustracions de Frank Ver Beck (1858 - 1933), pseudònim d'un dibuixant americà que treballava per a revistes i diaris. En més de cent anys, el conte ha estat adaptat en diferents suports, com en sèries animades de televisió, i no ha deixat de temptar diferents generacions.

Així arriba ara aquesta nova mirada il·lustrada que hi han fet el tàndem dels autors Judit Morales i Adrià Gòdia a partir d'una versió de Ramon Díaz Villalonga, una mirada que, en certa manera, dóna la raó a l'origen del conte, que va ser considerat del gènere del còmic. És per això potser que Morales i Gòdia introdueixen el conte a les primeres làmines amb petites imatges que completen algunes de les paraules, forçant, doncs, els primers lectors a relacionar la imatge amb la paraula que la identifica: «Diuen que els “elefants” som “mamífers” molt intel·ligents». S'entén, doncs, que en comptes d'“elefants” i de “mamífers” hi ha les corresponents il·lustracions minúscules. Són sis primeres làmines que fomenten l'adquisició del vocabulari més bàsic que més endavant utilitza en part el gruix del relat.

Una recuperació de làmines molt vives de color i que combinen els primers plans del bestiar amb què es troba l'elefantó protagonista (girafa, hipopòtam, zebra, estruç, cocodril, serp...) amb les més detallistes del festival selvàtic. Una recuperació literària també per recordar que hi ha Rudyard Kipling més enllà de «Kim» o «El llibre de la selva», les seves dues obres més conegudes.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

El conte «The Elephant's Child» ha tingut diverses adaptacions animades com aquesta de la World TV (1980) dirigida per Sheila Graber (10').

<http://bit.ly/2BIGAfL>

Els robots no tenen pressa

Alberto Pieruz

Els robots no tenen pressa. Text d'Alberto Pieruz. Il·lustracions de l'autor. Traducció: Serveis Lingüístics Animallibres. Editorial Animallibres. Barcelona, 2017. A partir de 5 anys.

El temps és vida i la vida és dins el cor, diu el narrador d'aquest conte breu que està al servei del discurs narratiu de les làmines i que valora l'actitud de prendre's el ritme diari amb més tranquil·litat després de l'experiència de perdre de vista el neguit del petit de la casa.

En un àmbit molt de conte clàssic, senyor benestant gran (el senyor Minutti) i nen petit que viu amb ell (Lluc) en una mansió amb servents, és a dir, protecció de l'adult envers l'infant, sense precisar, en tot cas, si parlem d'acolliment o d'orfenat, el conte contrasta la severitat amb la llibertat i també aposta per la comprensió entre els dos protagonistes.

Amb aire suís —de tothom és sabuda la flaca pels rellotges de la comunitat artesana dels Alps i la seva dèria per les col·leccions museístiques que en fan— l'únic element de gènere fantàstic és l'aparició del robot sense cor (Robogant) i la humanització que en fa el petit protagonista quan, amb la descoberta del tic tac del rellotge, converteix l'aparell de les hores del senyor Minutti en un cor per viure més bé. L'autor, que ho és tant del text com de les il·lustracions, ha optat per làmines on el retall perfila cadascun dels personatges i el paisatge físic que els envolta.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

Dos vídeos sobre el Musée International d'Horlogerie, de La Chaux-de-Fonds, Suïssa, una de les col·leccions més grans de rellotges de tot el món amb més de 4.500 peces de tots els temps.

<https://youtu.be/EQLEHqKfnVU>

<https://youtu.be/qFbqISAlyck>

L'interrogant gegant. Text d'Eulàlia Canal. Il·lustracions de Sebastià Serra. Editorial Anmallibres. Barcelona, 2017. A partir de 5 anys.

¿Què pensa un aviador en peu de guerra quan està a punt de llançar un feix de bombes sobre la població civil? Aquesta és la incògnita que planteja la visió d'un interrogant gegant sobre la neu quan els dos pilots d'un caça es disposen a bombardejar un grup de criatures que passeja pel bosc mentre la seva mare és a treballar.

Eulàlia Canal, autora del text, i Sebastià Serra, autor de les il·lustracions, plantegen un relat amb rerefons bèl·lic, però sense que la guerra hi sigui present sinó que plantegen la difícil conciliació entre dos bàndols i la capacitat d'entendre's quan és més fàcil estendre la mà que no pas fer-la servir per atacar.

Entre llençar bombes i llençar bombons —i amb això no tinc la intenció de desvelar res— hi ha alguna cosa més que l'anècdota. Hi ha també la simbologia de l'entesa i del pacifisme dolç contra l'amargor de la violència.

És difícil aconseguir aquest missatge subtil per mitjà de la il·lustració i d'un conte breu. Però aquest és el merit dels dos autors que condueixen el lector a través de làmines amb primers plans dels petits protagonistes entre la neu, amb dobles làmines que eixamplen el paisatge del bosc nevad i creen la sensació hivernal, o la por del bombarder que s'acosta dibuixada amb una ombra gegant del caça, per entrar després a primers plans dels dos aviadors i les conseqüències del dubte de l'atac a causa de la presència real o imaginària de l'interrogant gegant —que promou el títol— tot i que més aviat es podria anomenar l'interrogant pacifista. Tant de bo un miratge com aquest acabés frenant totes les barbàries bèl·liques que assetgen mig món.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica)

Booktrailer del conte «L'interrogant gegant» amb una visió general de les làmines il·lustrades per Sebastià Serra.L'elefantó Pagès editors YouT

<https://youtu.be/ZbtpTwzKcO8>
